

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3Tos/44/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920010148
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Ryant
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6920010148.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Mária Šuleja a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci odsúdeného D. F., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 28. apríla 2021, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 18.03.2021, sp. zn. 2Nt/4/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2Nt/4/2020 zo dňa 18.03.2021 a okresnému súdu u k l a d á , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením zo dňa 18.03.2021, sp. zn. 2Nt/4/2020 samosudca Okresného súdu Rimavská Sobota podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného D. F., nar. XX.XX.XXXX na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3T/130/2018.

Také svoje rozhodnutie odôvodnil prvostupňový súd prakticky tým, že po vyhodnotení návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, ako aj po preštudovaní celého spisového materiálu na vec sa vzťahujúceho dospel k záveru, odsúdený D. F. neuviedol vo svojom návrhu také nové skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré by súdu neboli známe v čase rozhodovania v tejto trestnej veci, a ktoré by samy o sebe alebo v spojení s inými skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodnili iné rozhodnutie v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. Keďže okresný súd nezistil splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por., nakoľko z odpovede J. Z. J.. H. v F. vyplýva, že odsúdený nebol v čase prevzatia trestného rozkazu v ústave hospitalizovaný tak, ako to uvádza v návrhu na obnovu konania, a tiež sa nepreukázalo tvrdenie odsúdeného o skutočnosti, že bývala žena nesúhlasila s tým, aby platil výživné, preto návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí zo dňa 18.03.2021 sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu podaním zo dňa 07.04.2021, doručeným okresnému súdu v rovnaký deň.

V jej dôvodoch primárne poukázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia okresným súdom, podľa ktorého neboli splnené podmienky na povolenie obnovy konania, nakoľko z odpovede J. Z. J.. H. F. vyplýva, že nebol v čase prevzatia trestného rozkazu v ústave hospitalizovaný a ani sa nepreukázalo jeho tvrdenie o skutočnosti, že bývalá manželka súhlasila s tým, aby neplatil výživné.

V ďalšom sťažovateľ poukázal na obsah zákonného ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por., § 398 ods. 1 Tr. por. a § 23 Tr. zák. Zároveň poukazuje na odpoveď J. X. J.. H. v F., z ktorej vyplýva, že v priebehu roku 2019 bol dlhodobo hospitalizovaný v tejto liečebni z dôvodu duševnej poruchy. Na hospitalizáciu nastúpil len niekoľko dní potom ako prevzal trestný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 30.10.2018. Z hľadiska vzniku duševnej poruchy je všeobecne známy fakt, že táto

nevzniká náhle, ale dlhodobo. Prejavuje sa postupne a čas hospitalizácie je väčšinou až časom, keď sa duševná porucha manifestuje navonok vážnejšími príznakmi. Je teda viac ako pravdepodobné, že duševnú poruchu, kvôli ktorej nastúpil na hospitalizáciu mal už aj v čase, keď prevzal vyššie uvedený trestný rozkaz.

Má za to, že pokiaľ aj okresný súd mal pochybnosti o dôvodnosti jeho návrhu na povolenie obnovy konania, mal a mohol zabezpečiť dôkazy ohľadne tejto podstatnej skutočnosti, či v čase prevzatia trestného rozkazu už trpel duševnou poruchou, najmä ak čas hospitalizácie je v podstate totožný s časom prevzatia trestného rozkazu. Na vylúčenie tejto okolnosti nestačí len potvrdenie o čase hospitalizácie, ale v tomto smere mal okresný súd vykonať minimálne výsluch jeho ošetrojúceho lekára z vyššie uvedenej liečebne z hľadiska rozvoja duševnej poruchy, a teda skutočnosti, a či ňou trpel už v čase prevzatia trestného rozkazu. Po minimálne takomto rozsahu dokazovania mal rozhodnúť, či nariadi alebo nenariadi znalecké dokazovanie, resp. priamo povolí obnovu konania za účelom jeho vykonania.

Záverom navrhol, aby z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a následne okresnému súdu uložil vo veci opätovne konať a rozhodnúť.

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd zistil, že sťažnosť bola podaná odsúdeným ako oprávnenou osobou, v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bola prípustná. Následne preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného bola dôvodne podaná.

Z obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že dňa 18.03.2020 bol Okresnému súdu Rimavská Sobota doručený návrh odsúdeného D. F. zo dňa 16.03.2020 na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 3T/130/2018. Návrh odôvodnil tým, že on výživné chcel platiť, avšak jeho bývalá žena s tým nesúhlasila. Bol 11 mesiacov hospitalizovaný na psychiatrii v F.. Jeho odsúdením boli porušené jeho práva, nakoľko nemal možnosť podania opravného prostriedku.

V rámci dokazovania na verejnom zasadnutí dňa 15.10.2020 okresný súd vykonal výsluch odsúdeného D. F.. Dňa 18.03.2021 doplnil dokazovanie výsluchom odsúdeného a postupom podľa § 269 Tr. por. prečítal i jednotlivé listinné dôkazy, a to návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania, odpis registra trestov odsúdeného, odpoveď J. X. J.. H. F. a podstatný obsah pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018. Na základe takto vykonaného dokazovania potom súd prvého stupňa na verejnom zasadnutí dňa 18.03.2021 aj rozhodol napadnutím uznesením, ktorým podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V zmysle hypotézy uvedenej v právnej norme je súd povinný povoliť obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom ak :

- existujú nové skutočnosti alebo dôkazy
- tieto nové skutočnosti alebo dôkazy boli súdu skôr neznáme
- tieto skutočnosti a dôkazy by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine.

Podľa § 398 ods. 1 Tr. por., ak pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania treba na preverenie jeho dôvodnosti niektorú okolnosť vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrenie predseda senátu alebo

na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní. Pre takéto vyšetrenie platia ustanovenia o dokazovaní podľa šiestej hlavy prvej časti.

Rozhodovacou praxou bolo ustálené, že ak odsúdený navrhuje vykonať dôkazy skôr než sme, súd je povinný citlivo a zároveň spravodlivo posúdiť potrebu ich vykonania na verejnom zasadnutí a spravidla až po vykonaní dovtedy neznámych dôkazov na verejnom zasadnutí môže súd so znalosťou veci zodpovedne rozhodnúť, či ich dôkazná hodnota by mohla priviesť iné rozhodnutie o vine alebo treste v pôvodnom konaní. Napokon to je samotnou podstatou konania o návrhu na povolenie obnovy konania - posúdiť, či dovtedy súdu neznáme skutočnosti alebo dôkazy môžu viesť k zmene rozhodnutia v pôvodnom konaní. Záver o tom, či existencia nových skutočností alebo nových dôkazov je spôsobilá odôvodniť iné, než pôvodné právoplatné rozhodnutie, môže súd ustáliť len porovnaním doposiaľ vykonaných dôkazov s dôkazným významom novotvrdených skutočností alebo novovykonaných dôkazov a to v rozsahu ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., ktorý postup nie je v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z ust. § 2 ods. 19 Tr. por.

Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je teda zistiť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr než sme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a treste odsúdeného, resp. ktoré by mohli viesť k inému meritórnemu rozhodnutiu.

Zo spisového materiálu je zrejme, že trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 31.10.2018 bol odsúdený D. F. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 2, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov nepodmienečne. Na výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Predmetný trestný rozkaz bol obvinenému doručený dňa 08.01.2019 na adresu K. R., Z. XX. Právoplatnosť nadobudol dňa 17.01.2019.

Výkon trestu odňatia slobody uložený odsúdenému D. F. trestným rozkazom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 31.10.2018, právoplatným dňa 17.01.2019, bol odsúdenému nariadený dňa 10.01.2020. Výzva na nastúpenie do výkonu trestu najneskôr dňa 03.02.2020 bola odsúdenému doručená dňa 03.02.2020 na adresu K. R., Z. XX. Odsúdený nastúpil trest predvedením dňa 12.03.2020.

Z oznámenia J. X. J.. H. v F. zo dňa 11.11.2020, vyplýva, že odsúdený D. F., u ktorého plynula od 09.01.2019 do 16.01.2019 lehota na podanie odporu proti trestnému rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 31.10.2018, bol v ich nemocnici hospitalizovaný od 14.01.2019 do 17.12.2019, kedy u nich absolvoval ústavnú ochrannú psychiatrickú liečbu. Dňa 17.12.2019 mu bola ústavná ochranná psychiatrická liečba zmenená na ambulatnú Okresným súdom Žiar nad Hronom sp. zn. 4Nt/52/2019. Bol prepustený s diagnózou F20.0 - Paranoidná schizofrénia, F60.3 - Emocne nestabilná porucha osobnosti, F70.1 - Mentálna retardácia ľahkého stupňa a F19.1 - Abúzus psychostimulancií a alkoholu v anamnéze.

Krajský súd sa po preskúmaní spisového materiálu za danej situácie v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou odsúdeného v písomných dôvodoch jeho sťažnosti. V posudzovanej veci nie je možné bez akéhokoľvek ďalšieho dokazovania dôjsť k takému záveru, aký súd prvého stupňa ustálil napadnutým uznesením. Okresný súd rozhodol o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania predčasne a bez ďalšieho dokazovania nebolo namieste návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietnuť.

S poukazom na zistenú skutočnosť, a to dlhodobú hospitalizáciu odsúdeného v J. X. J.. H. F., ktorá trvala už počas plynutia mu lehoty na podanie odporu proti trestnému rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 31.10.2018, bude úlohou okresného súdu predovšetkým vypočítať ošetrojúceho lekára tohto ústavného zariadenia, kde odsúdený vykonával ochranné psychiatrické liečenie zmenené mu z ambulantnej formy na formu ústavnú, k zdravotnému stavu odsúdeného počas jeho hospitalizácie, najmä v období od 08.01.2019 do 16.01.2019 vrátane, vysporiadať sa pritom so sťažnostnými námietkami odsúdeného v uvedenom smere, a to za účelom zistenia súdu, či odsúdený trpel duševnou poruchou alebo chorobou, ak áno akou, v akom časovom období, či bol z dôvodu duševnej choroby alebo poruchy schopný chápať zmysel trestného konania aj v čase doručenia mu trestného rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 3T/130/2018 zo dňa 31.10.2018.

Prvostupňový súd si prípadne tiež pripojí aj trestný spis Okresného súdu Rimavská Sobota o uložení odsúdenému ochranného psychiatrického liečenia ústavného a o zmenách jeho formy. Na základe takto zabezpečených a následne vykonaných uvedených dôkazov môže okresný súd potom rozhodnúť, či je potrebné v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania vydať príkaz na vyšetrenie duševného stavu odsúdeného podľa § 148 ods. 2 Tr. por. a za jeho účelom pribrať do konania znalca zapísaného v zozname znalcov MS SR v odbore: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Psychiatria, alebo z uvedeného dôvodu a za týmto účelom povoliť obnovu konania.

Až po vykonanom dokazovaní v naznačenom smere, bude môcť súd prvého stupňa komplexne vyhodnotiť dôvodnosť návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania a prijať nepochybný záver, či sú resp. nie sú u odsúdeného splnené podmienky pre povolenie obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodol pomerom hlasov 3:0 tak, že napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.